

1.1 Aanwezigen

Novar:	Sjoukje Huitema Jade Sinkgraven Miron Westerhof
Bewoners:	8 bewoners
Eelerwoude:	Hendrik van Beek

1.2 Inleiding

De werkgroep sessie vond plaats in de Dörspstee in Noordhorn op 6 december 2023 van 19:00 tot 21:00.

Miron Westerhof opende de avond met het voorstellen van de aanwezigen vanuit Novar en Eelerwoude. Ze benadrukte nogmaals dat het meedenken in, en input leveren aan, de plannen voor haar niet een signaal is dat een ieder dan voor de plannen is. Ze bedankte daarom de deelnemers voor hun aanwezigheid en het feit dat zij bereid zijn hun input te leveren aan de plannen. Daarnaast werd er gevraagd deze avond, i.v.m. de aanwezigheid en beschikbaarheid van de landschapsarchitect, het te hebben over de landschappelijke inpassing en overige vragen even te bewaren voor een later moment.

Miron Westerhof nam de deelnemers mee in enkele kaders waaraan Novar zich committeert of welke zijn meegegeven in eerdere gesprekken met de gemeente en/of provincie.

- Transformator station bij voorkeur aan de oostzijde (gemeente/provincie)
- Toegangshek bij voorkeur aan de oostzijde (gemeente/provincie)
- Westzijde volledig uit het zicht (gemeente/provincie)
- Dorp tevreden met ommetje (provincie)
- Ten minste 25% landschappelijke inpassing (gedragscode zon op land)
- Rekening houden met ecologie (quicksan flora en fauna)

Hendrik van Beek gaf eerst een inleidend verhaal met beleidsanalyse, de historie van de locatie en hoe hier landschappelijk tegenaan gekeken wordt. Hij liet vervolgens enkele visualisaties zien vanaf de zuidzijde van het Van Starckenborghkanaal en het nieuw aan te leggen recreatieve pad. Daarna werd de eerste concept schets van de landschappelijke inpassing gepresenteerd. Ondertussen stelden de deelnemers van de werkgroep vragen en gaven ze input. De avond eindigde met het schetsen op het eerste concept.

1.3 Voorstel Eelerwoude

Noordzijde

- De verhoogde spoorlijn aan de noordzijde van de zonnevelden zorgt voor een visuele afscherming van de zonnevelden vanuit het noorden.
- Nieuw recreatief pad langs de spoordijk (initiatief vanuit de provincie).

- De zone tussen het spoor en het zonneveld wordt ingericht ten behoeve van de ecologie en recreatie.
- Een ruigte strook met 'vogelbosjes' zorgt er voor dat de zonnepanelen afgeschermd worden van het nieuwe recreatieve pad.

Oostzijde

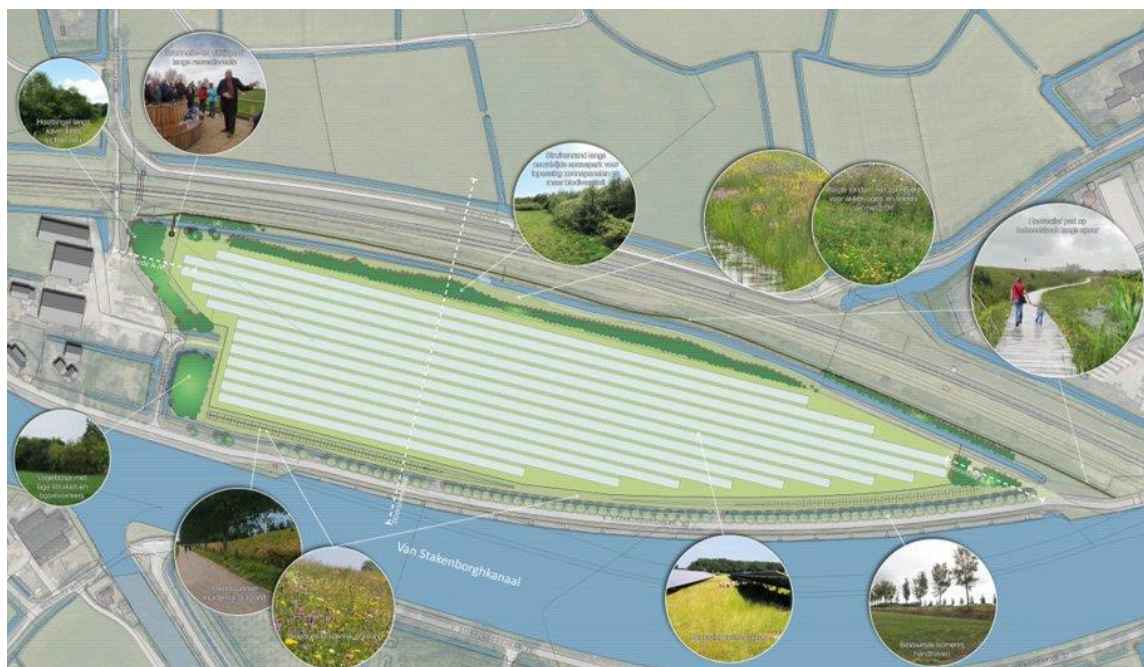
- De technische elementen buiten het hekwerk aan de oostzijde van het terrein, worden ingepast met inheems struikgewas (vogelbosje).
- Een toegangsweg vanaf het Van Starckenborghkanaal naar het zonnepark ontsluit het park en zorgt voor de toegang naar het transformatorhuisje.

Zuidzijde

- Langs de zuidkant van het zonneveld wordt een grondwal van +/- 2,50m hoogte aangelegd en ingezaaid met een bloemrijke kruidenvegetatie.
- Vanwege het beheer is hier geen ruimte voor struikgewas en wordt het ingericht met een kruidenrijk grasvegetatie.
- De huidige bomenlaan met essen blijft uiteraard gehandhaafd en zorgt voor afscherming van het zonneveld.

Westzijde

- Om overlast door het zonnepark en wandelaars te voorkomen, wordt de westrand ingepast met een houtsingel en 'vogelbosje' met inheemse struiken.
- Deze groene rand sluit aan bij hoe, vanuit cultuurhistorisch oogpunt, erven vaak omrand waren met beplanting en draagt bij aan de kleinschaligheid rond het erf.
- Het tijdelijke pad langs het erf wordt verwijderd en verlegd langs de spoordijk.

Afbeelding 1: Concept schets landschappelijke inpassing

1.4 Input

Noordzijde

- Enkelen geven aan graag het 'ommetje' aan de Noordkant te realiseren. Aangezien dit al jaren is afgesproken met de provincie.
- Deelnemers willen geen 'tunnel' gevoel aan de noordzijde.
- Novar: Wellicht een rustpunt en informatiepunt langs het 'ommetje'?

Zuidzijde

- Grondwal zo hoog mogelijk zodat de panelen uit het zicht zijn. Maar zo laag mogelijk als dat nodig is om dit effect te bereiken. Graag meten welke hoogte nodig is, aangezien projectlocatie iets hoger ligt dan het Van Starckenborghkanaal.
- Zicht op de kerktoren en de molen is belangrijk.
- Is het aanleggen van een (schelpen)paadje aan de zuidzijde, als toevoeging op het ommetje aan de noordzijde, een optie?
- Bij de grondwallen rekening houden met de zichtlijnen vanuit de woningen aan de zuidkant van het Van Starckenborghkanaal.

Westzijde

- Bewoners aan de westzijde van het projectgebied geven aan graag via die zijde naar het tunneltje/'ommetje' te kunnen wandelen. Aangezien zij anders, om gebruik te maken van het ommetje, tot aan de spoorbrug over de weg moeten lopen.

1.5 Algemene vragen

- Staat er in de RES een minimale afstand tot woningen?
 - o Nee. Wel wordt er in het ontwerp rekening gehouden met de locatie van de technische installaties. Daarom staan deze aan de oostzijde ingetekend op de concept schets landschappelijke inpassing (afbeelding 1).
- Worden we op de hoogte gebracht van het vergunningsproces?
 - o Ja, dit hebben we ook toegezegd op de eerste bewonersavond. Via de nieuwsbrief stellen we iedereen op de hoogte van het proces.
- Wordt er gewerkt met wintergroene beplanting?
 - o Er wordt gewerkt met inheemse soorten. Hier zitten wel wintergroene opties tussen maar niet alle zijn wintergroen. Daarnaast wordt er gekeken welke beplanting gebiedseigen is. Niet elke soort kan groeien in dit gebied. Bijvoorbeeld doordat het een te droog of te nat gebied is voor dat type beplanting, of dat het type grond niet geschikt is.
 - o Er wordt gewerkt met een aantal meter brede beplanting. Doordat het erg begroeid wordt voorkomt dit ook in de winter het uitzicht op de panelen sterk.
 - o Op de grondwal wordt kruidenrijk gras ingezaaid, wat groen is in de winter en kleurrijk in de zomer.
- Verdwijnt het 'ommetje' na opruiming van het zonnepark, als deze aan de zuidkant wordt aangelegd?
 - o Ja. Wij hebben contractuele opruimingsplicht. Hier valt niet alleen het zonnepark onder, maar ook de landschappelijke inpassing. Na de

exploitatieperiode wordt de projectlocatie afgeleverd zoals Novar deze heeft aangetroffen.

- Hoeveel procent van de projectlocatie blijft onbedekt van zonnepanelen?
 - o Novar heeft de 'gedragscode zon op land' ondertekend. Hierin staat dat tenminste 25% van de projectlocatie onbedekt moet blijven van zonnepanelen. Dit is ook toegelicht op de bewonersavond van 20 september 2023.

1.6 Afspraken/acties en vervolg

- Er zal worden gekeken om, waar mogelijk, voor wintergroene beplanting te kiezen.
- Novar gaat in gesprek met de betrokken partijen over de ontsluiting op het 'ommetje' voor woningen aan de westzijde en de aanleg van een (schelpen)paadje aan de zuidkant.
- Zodra het landschappelijke ontwerp is vastgesteld zal er grondig worden gekeken hoe hoog de grondwal moet worden voor het gewenste effect.
- Via de nieuwsbrief wordt iedereen geïnformeerd over het verloop van het vergunningsproces.
- De uitkomst van de avond is input voor het landschappelijke inpassingsplan.
- De uitkomst van de avond is input voor het volgende maatwerkgesprek (ergens begin 2024).
- De uitkomst van de avond wordt ook besproken met andere belanghebbenden o.a. Waterschap Noorderzijvest.

1.7 Visualisaties

Noordzijde

Afbeelding 2: Strook onder talud, aangekocht door de provincie voor het realiseren van het 'ommetje'

Afbeelding 3: Concept inpassing 'ommetje'

Zuidzijde (A)

Afbeelding 4: Huidig uitzicht vanuit oostelijke richting vanaf Van Starckenborgh Zuidzijde

Afbeelding 5: Concept inpassing vanuit oostelijke richting vanaf Van Starckenborgh Zuidzijde

Zuidzijde (B)

Afbeelding 6: Huidig uitzicht vanuit westelijke richting vanaf Van Starckenborgh Zuidzijde

Afbeelding 7: Concept inpassing vanuit westelijke richting vanaf Van Starckenborgh Zuidzijde